ב א מיי' פ"ו מהלכות תמיד

הלכה ח ופ"ג מהלי מקדש הלי ב: מקדש הלי ב: מא ב מיי פ"י מהלי שמ ויובל הלכה ג ד:

הגהות הב"ח

(מ) גמ' חובה מי הוה הא בעבעה: (ב) רש"י ד"ה לגלומינו

וכו' מהם הס"ד ואח"כ מ"ה זה

ובל: (ג) ד"ה מכדי וכו׳ מגלות

מוסף רש"י

שניה עלה וכיבש יהויקים. קראי קא דריש נסדר עולס, כמיב בראש ספר דניאל בשנת שלש

למלכות יהויהים בא נבוכדנלר

נמכחת יהאקים כח נכודנונ בירושלים ויתן הי את יהויקים בידו, אפשר לומר כן והלא לא מלך אלא בשנת ארבע ליהויקים, שלמתר בספר ירמיה (מה) הדבר אשר היה

בשנת הרביעית ליהויקים היא שנה הראשונה לנבוכדנצר, אלא מה ת"ל

בשנת שלש למלכות יהויקים בשנת שלש למרדו, לאחר שכיבשו עבדו

כד) ויהי לו יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד בו, ולמדך כאן שעמד

במרדו שלש שנים, הרי שש שנים

במרוץ שנש שנים, הולי שם שני לכיבושו, ובפעם הזאת נמסר בי והרגו ונתקיים בו קבורת חמ יקבר, והמליך את יהויכין

יקבר, והמליך את יהויכין בנו תחתיו ובא לו לבבל, אמרו לו יועטיו

האב מרד בך והמלכת בנו, מתלא אמרן מכלבא בישא גוריא טבא לא

בספר מלכים בסופו, נמצאת גלות

הויכין בשנת שבע לכיבוש יהויקים

הרי הכתוב קורא אותה בשנת שמונה למלכות נבוכדנצר בספר

למלכותו כיכשו (מגילה יא:). במוצאי שביעית מי משכחת

לה. כאה כש"י ע"ז ט: גירסא

לחו לחס לם יד כן בילקות לחרת. שנת חמשים עולה לכאן ולכאן. שנת היובל ושנה לחשונה של שמיטה (ר״ה מ.) שנת

היובל היא מיובל שעבר ומונין

אותה שנה אחת ליובל הבא (כקוו

מז עלו מז משמרות עלו מז מדים. מדי

ברלה בנים שני והשאר לא נולו

לעלות (תענית כד.). פשחור ואימר. ומכעיא לי דפשחור לא

כתיב גבי כ"ל משמרות וווח. וווי"וו

משמרות. וכתבו כנוי של כל אחד

נאסד בחלק (שם:). בללום ואחד בחלק (שם:). בללום ונתנום בקלפי. כתכו על כ"ד

חתיכות קלף ראשי משמרות שחלקו מאומן ד' (שם). בא ידעיה.

ושחרה של ידוויה בה חחד חהו

מטממים של יושים כנו ממו מסן ינטל חלקו וחלק ה' חמיכות קלף דהוו להו שש, ומי שהיה עולה בידו

ראשון היה לשבת ראשונה, שבסדר

שהיו עוליו בידו זו אחר זו כד היו

עובדין בשבתותיהן זו אחר זו

א) ולעיל יא. ברכות לה.ז. ב) לעיל יו) [פפילית: ברטת מהן, כל פפיל יול:, ג) סדר עולם פי כב, ד) [במדבר כטן, ה) [דף יול:], 1) שייך לע"ב,

תורה אור השלם

 לְדָוִד מִוְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ
וְמְלוֹאָה תַּבַל וְיֹשְׁבֵי בָה: תהלים כד א

ההלים כד א תולים עליקם את אונם וברא ובראקתם צְצְמִיתִם יְצְמִיתִם בְּצְמִיתִם בְּצְמִשְׁרִים הְחַמֵּשׁ שְׁנָה בַּצְשִׁוּרִ בְּרִאשׁ הִשְׁנָה בָּצְשִׁוּרִ בְּרִאשׁ הִשְׁנָה בָּצְשִׁוּרִ לְּהָרֶשׁבְּי בְּאַרְבֶּע עֶשְׂרָה שְׁנָה לַחֹרֶשׁ בְּאַרְבָּע עֶשְׂרָה שְׁנָה אַחַר אֲשָׁר הְבָּתָה הְעִיר בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַוָּה הְיִּתְה עָלִי יִד יְיִ וְיָבַא אֹתִי שְׁמָּה: יחוקאל מ א

רבינו גרשום

נסכין הכאין כפני עצמן כדאמרינן במס' מנחות (דף קז.) האומר הרי עלי יין לא יפחות מג׳ האומר הדי על יין לא יפוות מגי לוגיין: [או דלמא] על אכילה ושתיה דמומת על זכח הקרב עם נסכיו: [וחתני רב מרי על עולותיכם וגרי אלא לאו דנסכין [הבאין] בפני עצמן 6) דכטל תמיד]: אי הכי כיון דאי בעי מצי למימר שירה שלא על הקרבן לימא נמי אנסכים: **נפ**יק מינה לימא נמי אנסכים: **נפ**יק מינה חורבא. דסברי דדינא דנסכים לא מצו קרבי אלא ע״י שיר [ואי ליכא לויים לא הוו מקרבי להו ואינהו לויים לא הוו מקרבי להו ואינהו לא בעו שיר: בעשרים וחמש שנה לגלותינו. לגלות יכניה: ארבע עשרה שנה אחרי אשר הוכתה העיר. לגלות צדקיה: שראש השנה שלה בעשור דלא אשכח השנה שלה בעשור דלא אשכח שיום ר״ה דהוי בעשור אלא יובל ביוה"כ אלמא בשנת י"ד יובל עד שנת ט"ו אלא ש"מ מדאמר עד שנון ט"ן אלא ש"מ מזאמר קרא בי"ד שנה ותו לא וההיא הוה יובל לא משכחת לה דחרב הבית אלא בשנה שניה לשבוע ואישתכח דאתא יובל בי"ד שנה: אמר רבינא לעולם בחד בשבא חרב ודקא קשיא לך לא איקלע יובל עד ט"ו תריץ הכי י"ד שנה אחר שנה שהוכתה דהוו להו ט"ו באחר שנה שהוכתה דהוו להו ט"ו באחר ההוא שנה שהוכתה]: אי חכי כיון דחשבת "ד כר מההיא שתא דחרוב: עשרין ושית הוויין והא כתיב בכ"ה [שנה]: [דאמר מר] גלו בו' גלו בח' לאחר ד יהויקים גלו עם צדקיה וחרב הבית: משב. כשגלה יכניה ועד ״ח כשחרב הבית י״א שנה וט״ו . זעיר דהיינו כ״ו וקרא אמר בכ״ה לגלותנו אלא ודאי י״ד הוו ותו לא דהוו להו כ״ה שנים. אמר לך יא דהוז להו כ"ה שנים. אמר לך רבינא ולרידך דתריצת הכי בי"ד מי ניתא דליהוו כ"ה שנים ותו לא מכדי גלו [נמי] בי"ם ובעל כורחיך הוי כ"ו אלא מאי אית לך למימר דליהוו כ"ה ותו לא לבד משתא דגלו בה דלא חשיב בינית ההיא שנת י״ט דגלו אלא [דבצר] ־בצרן ההיא שנת י״ט דגלו אלא ״ח ולא הוו אלא י״א וי״ד דהוו ״ה: לדידי נמי. קא חשיב י״ד לבר מההיא שתא דגלו בה דמטפי לה כדאמרן: מ"מ גלו בי"ם לרבינא קשיא דאי חשיב משב ועד י"ט י"ב ובתר הכי י"ד הויין וער ייט ליב דבות הפילים הואיק כ"ו דרבינא מטפי: אמר לך רבינא מי סברת ג' גליות הוו האי דקאמר משב ועד י"ח ומשב ועד י"ט לא הוו אלא שתי גליות דהאי דקאמר

נסכים הכאין בפני עצמן שעונין שירה או לאו. פי ישו נסכים כסני עצמן שעונין שירה או לאו. פי ישו נסכים נסכים עמו והביאום למחר דאמר מר (מנחות מד:) מנחתם ונסכיהם די בלילה מנחתם ונסכיהם אפי׳ למחר: ארילה ושחיה. קרבן ונסכים:

> מיניה חורבא. דאתי למימר כי היכי דנסכים הבאים בפני עלמן רשות נסכים הבאין עם החרבו נמי רשות: לגלוסנו. גלות יהויכיו והחרש והמסגר ויחזקאל היה מהם (כ): יובל. ראש השנה שלה ביום הכפורים דתוקעין ב"ד בשופר ונפטרים עבדים לבתיהן ושדות חוזרות לבעליהן ואז נראית שהיא יובל. אלמא שנת היובל הוה בשנת י"ד לחורבן הבית וקס"ד בהדי שתא דחורבן קאמר ויובל הוא לעולם במולאי שביעית דשנת מ"ט שביעית היה: והי ס"ד במולהי שביעי חרוב. היכי משכחת לה י"ד דן לבהדי דתיהוי במולחי שביעית חחד בשבוע וכו׳ הו: אחר שנה. וכי חשבת ט"ו שנים משנת היובל למפרע משכחת חורבן במולאי שביעית שהיא שנת ל"ו למנין יובל זה: אי הכי. דבשנת ט"ו לחורבו הוי ההיא נבואה כ"ו לגלות יהויכין הואי: דאמר מר גלו. ישראל עם יהויכיו: בשבע. בשנה שביעית לכיבוש יהויקים: גלו בשמונה. כלומר שאותה גלות היתה בשנה שמינית למלכות נבוכדנלר דשנה שניה למלכותו כיבש יהויקים כדמפרש לקמן י : גלו בי״ה. עם לדקיהו והיא היתה חרבות ירושלים והיא היתה שנת י"ח לכיבוש יהויקים והיא שנת י"ט לנבוכדנלר: משב ועד המני סרי. משנה שביעית שהוא גלות יחוקאל עד תמני סרי שהוא חורבן הבית חד סרי לבהדי שתא דגלה בה יחזקאל ולבר משנת החורבו דמנינו לה בהדי הגך דמחורבן ועד יובל וחמיסר דמחורבן ועד יובל עם שנת החורבו ושנת היובל אשתכח דכ"ו הוו מהשתא יו דגלו בה ועד יובל והיכי אמר יחזהאל בעשרים וחמש לגלותנו היה יובל וס"ד דבהדי שתא דגלו יו קאמר: ולדידך. דבעית למימני לשנת החורבן בהנך ארבעה עשר מי ניחא: מכדי גלו נמי בי"ע. דס"ד דהאי מתרך דג' גליות הוו דהא דתני גלו בי״ח ובי״ט הוו שני גליות וסבר יו דבשמונה עשר הוה חורבן וכי מנית נמי ארביסר לבהדי שנת חורבן ושנת היובל משכחת

לה עשרין ושית (ג) בגלות יהויכין שהיתה בשנת שבע ולבהדי שתא דגלו בה: אלא מאי אים לך למימר. האי דקאמר יחוקאל בעשרים וחמש לגלותנו: לבר משחה דגלו בה. יהויכין ויחוקאל יוו: מ"מ סשסרי לרבינה קשיה. דהה ודאי בגלות האחרון היה החורבן וכיון דאמר רבינא חמיסרי שנים עד היובל ומגלות יהויכין ועד שנת חורבן שהוא בי"ע הוו חד סרי לבר משתא דגלו בה ולבר שנת החורבן וחמיסרי הא עשרין ושית: מי סברה ג' גליות הוו. הש"ם הוא דקא מתרך דהאי דאמרן לעיל גלו נמי במישסרי לאו מלתא היא דחד גלות הוה דבשמונה עשר לכיבוש יהויקים הוו חרבות ירושלים שהיא תשעה עשר לנבוכדנלר הלכך משב ועד תשעה עשר

לבר משתא דגלו בה יהויכין ויחזקאל ולבר שנת החורבן וט"ו עם שנת החורבן ושנת היובל הרי כ"ה: דאמר מר. בסדר עולם: י) כיבש יהויקים. לאו גלות הוא דלא הגלה שום אדם אלא כבשו לעבד תחתיו ועבדו שלש שנים כדכתיב (מלכים ב כד) ויהי לו יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד בו ג' שנים כדכתיב בדניאל בתחלתו בשנת שלש למלכות יהויקים עלה יו גבוכדנצר ירושלים ותניא בסדר עולם אפשר לומר כן והלא לא מלך נבוכד נצר עד שנה רביעית ליהויקים כדכתיב (בירמיה כה) הדבר אשר היה על ירמיהו על כל עם יהודה בשנה הרביעית ליהויקים היא השנה הראשונית לנבוכד נצר אם כן מה תלמוד לומר בשנת שלש ודניאל אן למרדו שהיא ששית לכיבושו והוליכו לבבל והמליך יהויכין תחתיו וכתיב בסוף דברי הימים ב לון ולחשובת השנה וגו׳ אלמת בשנת שבע לכיבוש ראשון של יהויקים גלה יהויכין וכחיב בסוף מלכים וג כדן ויצא אליו יהויכין מלך יהודה וגר' אלמא שביעית לכיבוש יהויקים היא שמינית למלכות נבוכד נצר

שיר שהרי אין זמנה קבוע: ותסברא. דלשם שירה חמרו בחחד בשבת: נפיק

איבעיא להו נסכים הבאים בפני עצמן מעונין שירה או אאין מעונין שירה כיון יודאמר וו [רבי] שמואל בר נחמני א"ר יונתן מנין שאין אומרים שירה אלא על היין [וכו'] אמרינן או דלמא על אכילה ושתיה אמרינן אשתייה לחודה לא אמרינן: ית"ש ר' יוםי אומר מגלגלין זכות ליום זכאי וכו' האי שירה מאי עבידתיה אילימא דעולת חובה מי הוה 👁 בשבעה עשר בתמוז במל התמיד ואלא דעולת נדבה והא תני רב מרי בריה דרב כהגא דלא צריכא אלא לאו דנסכין אמר רבא ואיתימא רב אשי ותסברא שירה דיומיה ילה' הארץ ומלואה יוישב עליהם את אונם בשירה דארבעה בשבא הוא אלא אילייא בעלמא הוא דנפל להו בפומייהו והא עומדים על דוכנן קתני כדריש לקיש דאמר ר"ל אומר שירה שלא על הקרבן א"ה בנסכים נמי לימא נפיק מיניה חורבא: גופא ר' יוםי אומר מגלגלין זכות ליום זכאי וכו' בראשונה במוצאי ישביעית מי משכחת לה והכתיב בעשרים וחמש שנה לגלותנו בראש השנה בעשור לחדש בארבע עשרה שנה אחר אשר הוכתה העיר איזו היא שנה שראש השנה בעשור לחדש הוי אומר זה יובל ואי ס"ד בחד בשבוע חרוב מחד בשבוע לחד בשבוע תמני לחד בשבוע אחרינא זו חמש עשרה הוויין אמר רבינא בארבע עשרה שנה אחר שנה שהוכתה העיר א"ה בעשרים וחמש שנה עשרים ושש הויין דאמר מר גלו בשבע גלו בשמונה גלו בי"ח גלו בי"מ משב ועד תמני סרי חד סרי וחמש עשרה עשרים ושית הויא אמר לך רבינא ולדידך מי ניחא מכדי גלו נמי בתשע עשרה משב ועד תשמרי תרתי סרי וארבע סרי עשרים ושית הויין אלא מאי אית לך למימר לבר משתא דגלו בה לדידי נמי לבר משתא דגלו בה מכל מקום תשסרי לרבינא קשיא מי סברת שלש גליות הוי ם גלו בשבע לכיבוש יהויקים שהיא שמונה לנבוכד נצר גלו בשמונה עשרה לכיבוש יהויקים שהיא תשע עשרה לנבוכד נצר

מקרבן ליבור שלא הקריבו ביומו ולמחר מקריבין כדדרשי׳ (מנחות דף מד:) ומנחתם עד עשרה ימים וליכא לפרושי אם התנדב והא סני רב מרי בריה דרב כהנא. לעיל 🤊 דאין עולח נדבה טעונה - אדם מנחת נסכים יבו דאפי׳ הביאו קרבן חובה קרבנו אין טעון

נסכים ומיירי ודאי שמקריבה ביום אבל מקריבה בלילה [הא] א"ר אלעזר מה כפרה ביום אף שירה ביוס: **ותסברא** שירה לה'. ואי נמי נסכים הבאים בפני שמביאין אותו ולא שיר שהיה ראוי ביום הבאת קרבן:

עלמן טעונים שירה היינו שיר של יום יגו מחד לחד בשבוט. בשבוט למפרע קחשיב ט"ו שנה: אמר רבינא. בי"ד אחר שנה

שהוכתה העיר ידו [דהיינו] בשנת ט"ו לחורבן אז היה יובל: אי הכי. דהוה שנת ט"ו לחורבן עשרין מון וה׳ הויין כ״ו הויין דאמר מר גלו בז' פי' בז' לכיבוש יהויהים שכיבש בד׳ למלכותו והוא מלך י״א שנה ובאותה שנה הרג מון יהויקים והמליך יהויכין בנו ג' חדשים ולתקופת השנה באותה שנה הגלהו לבבל והחרש והמסגר ואו היה גלות דיחוקאל: גלו בי״ח לכיבוש היינו כשהוכתה העיר: משבע שנלו בה עד תמניםר שחרבה העיר. כלא תמניסר עלמו שהוא מנין יו דט"ו חדסר דשנה שביעית שגלו בה היא היתה שנה אחרונה ליהויקים ושוב מלך לדקיהו י' שנים לפני שנת החורבן וט"ו כ"ו הויין בשלמא אי אמרינן די"ד שנה לחורבן עלמו קאמר ניחא די"ד וי"א הם כ"ה אלא כיון דאמר דהוה שנת ט"ו קשיא ומלית לשנויי דשנה שגלו בה היא היתה שנה ראשונה לנדקיהו וליכא אלא י׳ שנים מן הגלות עד שנת של

ה"כ איכא אחד עשר שנה: ולדידך מי ניחא. מכדי גלו בי"ט שנה והיינו כשהוכתה העיר מז' עד י"ט י"ב הוו וארבסרי כ"ו הויין ומלי למיפרך לפי שיטתן שהיה סבור די"ח וי"ט שני גליות דא"כ היכי מתוקמא אי הוכתה בי״ח לא הוכתה בי״ט ואין להקפיד דסוגיא בעלמא הוא ולמסקנא ניחא:

חורבן אלא קים ליה דאינו כן דהגלות

היה באותה שנה יחן שנמנית ליהויקים

שינויי נוסחאות

ל] דאמר רבי שמואל (ש"מ) דו אחריות חמיחר הוי חמיחו גליות הוו גלו בשבע (ש"מ), דן י"ד בהדי שתא דחורבן למיהוי במולאי שביעית מחד בשבוע וש"מ וכ"ה בצ"ק), ס] וכו". ס"ל מחד שבוע לחד שבוע למפרע קא חשיב ט"ו שנה משנת היובל צד החזרתן (ש"מ), ו] נק"ל: משתא, ז] לגלו בה עד יובל קלמר (ש"מ), ק] וסבר דבתשעה נשר (ש"מ), ע] ויחוקלל קאמר לדידי נמי דאמינא חמשה עשר משנת י"ח שחרב הבית

בה עד יובל משכחת לה כ״ה לבר משתא דגלו בה יהויכין ויחזקאל (ש״ם), ין 5״ל בא, יל) פי׳ הקונטרס נסכיס (ש״ם), יכן נ״ל ללפילו אם הכיאו עם קרכנו אין טעון הנסכים שירה ומייכי כו' (צ־ק, יג) יום הנסכים אמניאין (ש־m), יון (צ־ק), עון טשרין ושש הויין דאמר מר [וסשלה (ממק) (ש־m), עון נהרג (צ־ק), יון ממניך (צ־ק), יון שיוצאה, תיהות איקאפת (ירום בשרת) ג' גליות ולא אמר ד' גליות משום דאיתו לא קא איירי בח' אלא משב ועד י"ח ומשב ועד י"ט קאמר הלכך קאמר ליה מי סברת ג' גליות גלו: גלו. [גלות יהויכין] בשבע לכיבוש יהויקים שהיא שמינית [למלכות] נבוכדנצר וגלו בגלות צדקיה בי"ח לכיבוש יהויקים שהיא י"ט לנבוכדנצר ולא הוו אלא ב' גליות

שימה מקובצת

ידאמר מר שנה ראשונה כיבש נינוה

מזרה

שור בכן ו אבעיא. עי תוס׳ מנחות (מד ע״ב): היין. עי תוס׳ פסחים (דף סד ע״א): אשתניה לחודה לא אמרי׳ (נ״ב וא״ת והא אמרי׳ לעיל הביא עובים ודרכם דליכא אלא שתיה לחודה, וי״ל דמיירי כשהביא גם פירות עמהם, א״נ שאני התם שאין בו אכילה לעולם אפי׳ [הכי] רבינהו קרא לשירה, אבל בקרבן שיש בו אכילה מיבעיא ליה אי הוי כמו שדרכן תמיד או לא. עכ״ל הרא״ש ו״ל: כיכש. עי׳ (צרוך) ערך גל: רש" ד"ה מכים הקרבן חובה אין טעון שיר כ״ש דגרבה. ר״י ז״ל: